

Skolekommission og Kommunalbestyrelse en særlig, iøvrigt ret selvfølgerig Beføjelse til at gøre Indstilling om en Lærers eller Lærerindes Afskedigelse, naar det skønnes, at den paagældende ikke gør Fyldest i sin Stilling. Spørgsmaalet bliver da af Skoledirektionen at indstille til Ministeren, der afgør, om Sagen skal forfølges og i saa Tilfælde, om Læreren skal afskediges eller kun forpligtes til at holde Hjælpe-lærer.

Ingen Afskedigelse med Pension kan finde Sted, før der er indhentet Erklæring fra vedkommende Skoleraad.

Denne Regel stemmer i det hele med den almindelige Ret for Administrationen til at afskedige en udelig Tjenestemand med eller uden Pension.

En særlig for Lærere alene gældende Regel blev først givet ved Loven af 27. Maj 1908 § 8, hvorved der blev tillagt Skolekommission og Kommunalbestyrelse Ret til, naar visse Formaliteter iagttages, at forlange en Lærer afskediget, naar han er kommet i et saadant Misforhold til sin Stilling som Lærer, at Udbyttet af Skolens Virksomhed derved i væsentlig Grad forringes.

Tilsynskommissionen af 1909 kom ogsaa i sit Forslag ind paa dette Forhold og foreslog i saa Henseende Regler, der meget nærmede sig Reglerne i Loven af 1908 § 8 med de Ændringer, der følger af, at der var foreslaaet indført Skolenævn. Beslutning om Afsked skulde fattes enstemmigt af Skolenævnet, og Ministeren kunde dernæst bestemme, at der skulde afholdes nyt Valg til Skolenævnet i Anledning af Sagen, eller at Sagen skulde undergives fornyet Behandling efter Forløbet af et bestemt angivet Tidsrum, dog ikke udover $\frac{1}{2}$ Aar. Regeringens Forslag og Folketingets Forslag af 1912 indeholdt i det væsentlige samme Bestemmelser.

Den nyeste Lov om disse Forhold — den sønderjydske Lov af 30. Juni 1920, jfr. Lov af 1. Maj 1923 — har slaaet Bestemmelserne i Loven af 1904 § 18 og Loven af 1908 § 8 sammen i een Bestemmelse (§ 19) og fastsætter, at hvis en Skolekommission skønner, at en Lærer ikke gør Fyldest i sin Stilling eller er kommet i et saadant Misforhold til sin Stilling som Lærer, at Udbyttet af Skolens Virksomhed derved i væsentlig Grad forringes, er Skolekommissionen berettiget til gennem Kommunalbestyrelsen at gøre Indstilling om vedkommendes Afskedigelse. Spørgsmaalet bliver da af Skoledirektionen at indstille til Ministeriet, der enten kan

afskedige Læreren eller henvise Sagen til Prøvelse af et Udvalg paa 3 Medlemmer, af hvilke Skolekommissionen vælger det ene, Amtsskoleraadet det andet og Ministeren det tredje. Indstiller dette Udvalg, at Læreren skal afskediges, finder Afskedigelse Sted, og Ministeren træffer Bestemmelse om, hvorvidt der tilkommer Vedkommende Pension eller ej.

Skolekommissionen af 1919 var enig om, at enhver Afskedigelse af en Lærer, som selv ønsker sin Afsked, hvad enten det var uden Pension eller med Pension, skulde foretages af den kaldende Myndighed, medens dog Undervisningsministeren i hvert enkelt Tilfælde afgør, om der tilkommer den paagældende Lærer Pension. Kommissionen var ogsaa enig om, at uansøgt Afskedigelse kun kan finde Sted med Undervisningsministerens Samtykke, idet dog et Mindretal i Tilfælde, hvor det drejer sig om saadanne Sager, som vilde falde ind under den nuværende § 8 (Loven af 1908), kræver Henvisning til et Udvalg, der har det sidste Ord, hvis Ministeren ikke vil afskedige.

Ved den Formulering, der er givet i det foreliggende Forslag, er der sondret mellem følgende 3 Grupper af Tilfælde:

1. Afskedigelse af en Lærer, der ønsker at fratæde sit Embede *uden Pension*.
2. Afskedigelse af en Lærer, der søger Afsked *med Pension* paa Grund af Alder, Svagelighed o. s. v.
3. Afskedigelse af en Lærer, uden at denne har fremsat Begæring eller Ønske derom.

Hvad Gruppe Nr. 1 angaar, foreslaas det, at Afskedigelse i disse Tilfælde som hidtil foretages af den Myndighed, der har ansat vedkommende, altsaa efter nærværende Lovforslag af vedkommende Kommunalbestyrelse efter Skolekommissionens Indstilling.

Hvad dernæst den 2den Klasse af Tilfælde angaar, foreslaas det, at Kommunalbestyrelsen først meddeler Afskedigelsen, efter at Undervisningsministeren har givet Samtykke til, at Afskedigelsen med Pension kan gives.

Hvad endelig Gruppe 3 angaar, de Tilfælde, hvor en fast ansat Lærer indstilles til Afskedigelse, uden at han har ansøgt derom, gaar Forslaget ud paa, at saadan Afskedigelse kun kan finde Sted med Undervisningsministerens Samtykke.

Denne Regel stemmer til Dels med Reglerne i Tjenestemandslovens § 6, 2det Stykke, der udtaler, at uansøgt Afskedigelse af en pensionsberettiget Tjenestemand kun